

KOSOVA TÜRKİYE TİCARET ODASI
ODA TREGTARE KOSOVARO TURKE
KOSOVO TURKEY CHAMBER OF COMMERCE

KOSOVA PAZARINI DEĞİŞTİREN KARAR: %100 VERGİ

VENDIMI QË NDRYSHOI TREGUN E KOSOVËS: TAKSA 100%

6 Kasım 2018 tarihinde Kosova Hükümeti, ülkenin bağımsızlığını uluslararası alanlarda yaptığı eylemlerle tehdit eden ve ihracatında tarife dışı engellere başvuran Sırbistan'a karşılık vermek adına Sırp ürünlerinin ithalatına ilişkin vergiyi önce % 10 oranında arttırdı.

21 Kasım 2018 tarihinde ise Hükümet, %10 oranındaki vergi kararının Kosova'yı yeteri kadar korumayacağını düşünerek Sırbistan ve Bosna Hersek menşeli ürünlerin ithaline yönelik %100 vergi uygulamasına başvurdu.

Bu kararın ardından bir yıldan fazla bir sürede Kosova'nın Sırbistan'dan ithalatı %99 oranında azaldı. İki ülke arasında verginin kaldırılmasına yönelik farklı görüşlerin ortaya çıkmasıyla diyalog müzakereleri tamamen durduruldu.

Kosova Hükümeti, %100 vergiyi ancak Sırbistan'ın Kosova devletini tanıması halinde kaldıracağını sürekli dile getirdi.

Kosova'nın yeni seçilen Hükümeti ise %100 vergiyi aşamalı kaldıracağını ve yerine Sırbistan'a tam karşılıklık verileceğini belirtti.

Kosova ile Sırbistan arasında nihai bir anlaşmaya ulaşmak için diyalogun devam edebilmesi adına Avrupa Birliği ile Amerika Birleşik Devletleri yetkilileri araya girdi. Yetkililer hem liberal bir ekonomi hem de müzakerelerin devamı için verginin kaldırılmasını talep etmekte.

Më 6 nëntor 2018, Qeveria e Kosovës së pari rriti taksën me 10% ndaj importit të produkteve serbe me qëllim që t'i kundërvihet Serbisë, e cila kërcënon pavarësinë e vendit me veprimet në fushat ndërkombëtare dhe aplikon barriera jo tarifore në eksportet e saj.

Më 21 nëntor 2018, Qeveria me mendimin që taksa 10% nuk do të mbrojë mjaft Kosovën, ata vendosën që të ngritin taksën 100% për importin e produkteve të Serbisë dhe Bosnje-Hercegovinës, .

Më shumë se një vit pas këtij vendimi, importi i Kosovës nga Serbia u zvogëlua me 99%. Me shfaqjen e mendimeve të ndryshme për heqjen e taksës midis dy vendeve bëri që negociatat për dialog të ndalën plotësisht.

Qeveria e Kosovës ka shprehur vazhdimisht se do të heq taksën 100% vetëm nëse Serbia njeh shtetin e Kosovës.

Ndërsa Qeveria e re e Kosovës ka thënë se do të heq taksën me nivele dhe do të vendos reciprocitet të plotë kundër Serbisë.

Zyrtarët e Bashkimit Evropian dhe Shteteve të Bashkuara ndërhynë për të vazhduar dialogun për një marrëveshje përfundimtare ndërmjet Kosovës dhe Serbisë. Autoritetet kërkojnë heqjen e taksave si për një ekonomi liberale ashtu edhe për bisedimet e vazhdueshme.

%100 VERGİNİN TİCARETE ETKİLERİ

EFEKTET E TAKSËS 100% NË TREGTI

KOSOVA İTHALATI / İMPORTI 2018

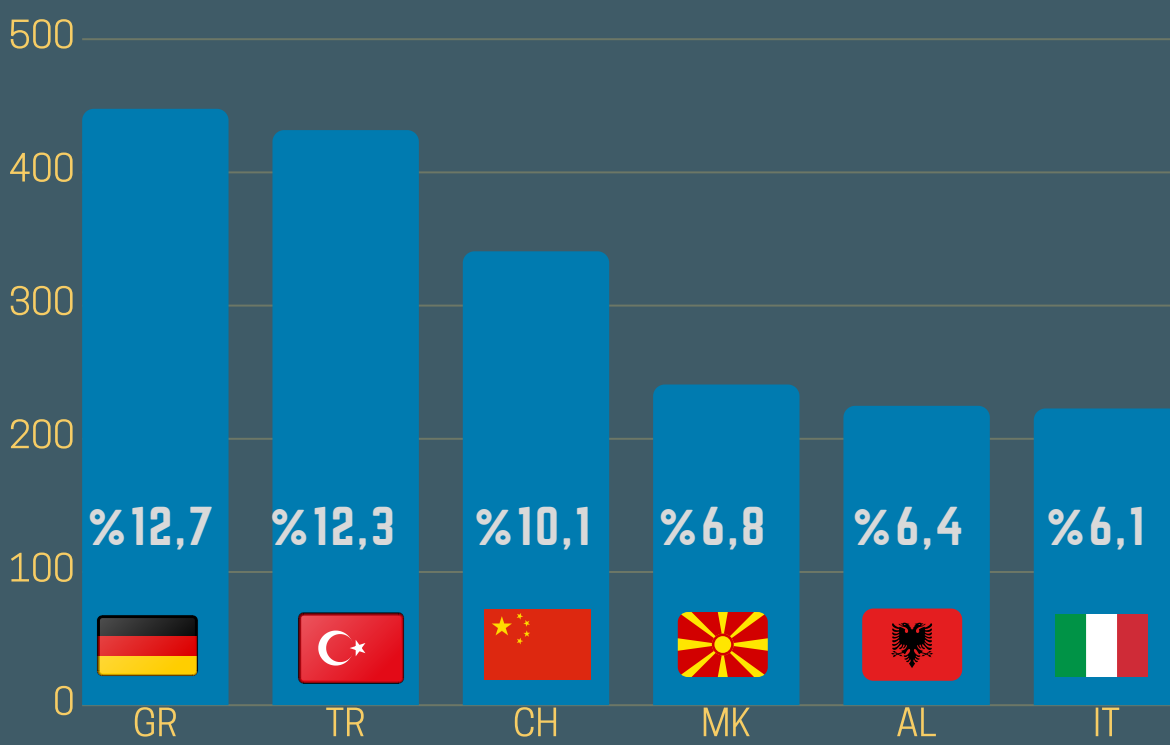

Kosova ithalatında en büyük paya sahip olan ülkeler

Vendet me pjesën më të madh në importin e Kosovës

TOPLAM İTHALAT / İMPORTI TOTAL 3,347,007.206 EURO

KOSOVA İTHALATI / İMPORTI 2019

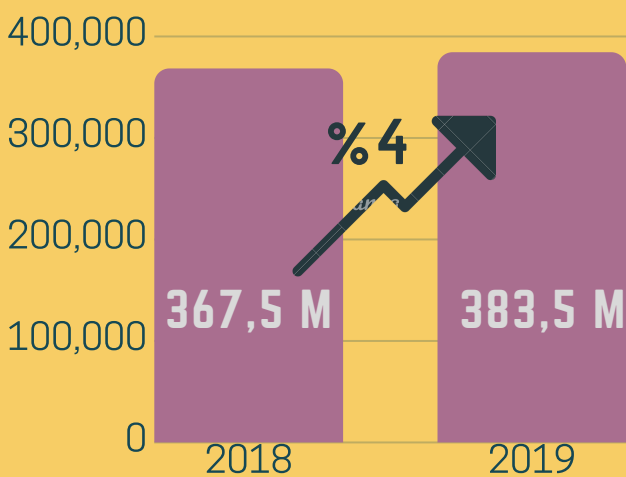

2019'da Sırbistan'dan ithalat %99 oranında azalmıştır.

Në 2019 importi nga Sërbia është zvogëluar për 99%

TOPLAM İTHALAT / İMPORTI TOTAL 3.497.130.816 EURO

KOSOVA İHRACATI / EKSPORTI

Hem ihracat hem de istihdamdaki artış 2019 yılında Kosova'da yerli üretimin arttığına göstergesidir.

Ritja e eksportit dhe punësimit është një tregues i rritjes së prodhimit vendor në Kosovë në vitin 2019.

ENFLASYON / İNFLACIONI

2018 : % 1.1

2019 : % 2.4

2018 yılında Sırbistan'dan en çok gıda ve hammadde ürünleri ithal edildi. 2019 yılında bu ürün gruplarına olan talep iç piyasada fiyat artışına sebep oldu.

Në vitin 2018, shumica e ushqimeve dhe lëndëve të para u importuan nga Serbia. Në vitin 2019, kërkesa për këto grupe produktesh shkaktoi një rritje të çmimeve në tregun e brendshëm.

İSTİHDAM / PUNËSIMI

2018 : % 29,6

2019 : % 31,4

DEĞERLENDİRME / VLERËSIMI

- %100 vergi kararı dış ticaret açığına olumlu bir etki sağlamadı. İthalat artmaya devam etti. Bu karar sadece pazardaki ürünlerin diğer ülkelerle el değiştirmesine sebep oldu.
- Ticaret açısından Sırbistan zararlı çıkarken en büyük faydayı diğer ithalat partnerleri sağladı.
- Kosovalı işletmeler hammadde ve gıda ürünlerini farklı ülkelerden daha yüksek maliyetten ithal ettiler.
- Verginin yerli üretime, ihracata ve istihdama katkısı mevsimsel dönemdeki etkisinin dışında sınırlı kalmıştır.

- Vendimi i taksës 100% nuk kishte asnjë ndikim pozitiv në deficitin e tregtisë së jashtme. Importi vazhdoj të rritet. Ky vendim ndikoi vetëm që mallrat të zëvendësohen me vendet e tjera.
- Nga ana e tregtisë Serbia është dëmtuar ndërsa partnerët tjerë të importit e patën përfitimin më të madh.
- Bizneset kosovare kanë importuar lëndën të parë dhe ushqimin me një kosto më të larta nga vendet të tjera.
- Efekti i taksës në prodhimin vendor, në eksport dhe në punësim mbetet i vogël, përveç ndikimit të tij sezonal.

